Финален документ за трета анализа на пазар

Пазар 6 – Услуга за транзитирање во јавна фиксна телефонска мрежа

СКОПЈЕ 17.04.2019

Содржина:

1. Вовед ... 5

2. Правна основа за трета анализа на пазар 6 ... 6

3. Цели за спроведување на трета анализа на пазар 6 ... 6

4. Постапка на анализа на големопродажниот пазар за услуга за транзитирање во јавна фиксна телефонска мрежа ... 7

5. Нотифицирани оператори за услугата транзитирање во јавна фиксна телефонска мрежа ... 8

6. Информации и финансиски податоци ... 9

7. Соработка со Комисијата за заштита на конкуренцијата ... 10

8. Дефиниции ... 11

9. Дефинирање на релевантниот пазар ... 13

10.1 Дефинирање на пазарот на производи и услуги ... 17

10.1.1 Дали големопродажната услуга за транзит во јавна фиксна телефонска мрежа и големопродажните услуги за изнајмена линија (терминирани сегменти на изнајмена линија и преносни сегменти на изнајмена линија) припаѓаат во ист релевантен пазар? ... 19

10.1.2 Дали директната интерконекција помеѓу операторите претставува супститут на услугата транзит во јавна фиксна телефонска мрежа? ... 20

10.1.3 Дали услугата транзит во јавна мобилна комуникациска мрежа претставува супститут на услугата транзит во јавна фиксна телефонска мрежа? ... 21

10.1.4 Меѓународни транзитни услуги ... 22

10.1.5 Заклучок за супституција на побарувачката и супституција на понудата на пазарот за транзитирање во јавна фиксна телефонска мрежа ... 23

10.2 Проценка на географски пазар ... 23

11. Три критериум тест ... 27

11.1 Прв критериум - Присуство на високи и постојани бариери за влез кои што можат да бидат од структурирана, правна или регулаторна природа ... 28

11.1.1 Структурни бариери за влез на пазарот ... 28

11.1.1.1 Неповратни трошоци ... 29

11.1.1.2 Контрола на инфраструктура која не се реплицира едноставно ... 30

11.1.1.3 Технолошки предности 32

11.1.1.4 Економија на обем и економија на интеграција 32

11.1.1.5 Високо развиена продажна и дистибутивна мрежа 34

11.1.1.6 Диверзификација на производи/услуги (пакетирање на производи/услуги) 34

11.1.1.7 Заклучок за структурни бариери за влез 36

11.1.2 Правни или регулаторни бариери за влез 37

11.1.2.1 Потребата за административна одлука односно дозвола за да се започне со комерцијална работа 37

11.1.2.2 Ограничувања и услови поврзани со употребата на радиофреквенцискиот спектар 38

11.1.2.3 Влијание на начинот на кој е поставена регулативата за нови оператори/учесници кои планираат да влезат на пазарот 38

11.1.2.4 Заклучок за правни или регулаторни бариери за влез 39

11.1.3 Заклучок за првиот критериум - Високи и постојани бариери за влез на пазарот 39

11.2 Втор критериум-структура на пазар кој има тенденција кон неефективна конкуренција во рамките на релевантен временски период 39

11.2.1 Пазарен удел 40

11.2.2 Ценовен тренд и ценовно однесување 48

11.2.3 Бариери за проширување 49

11.2.4 Потенцијална конкуренција 51

11.2.5 Заклучок за втор критериум - Структура на пазар кој има тенденција кон неефективна конкуренција во рамките на релевантен временски период 53

11.3 Трет критериум-Законот за заштита на конкуренцијата не е доволен сам да ги разреши проблемите на пазарот 54

11.3.1 Заклучок за трет критериум Законот за заштита на конкуренцијата не е доволен сам да ги разреши проблемите на пазарот 57

11.4 Заклучок од примена на тестот на трите критериуми на пазарот за јавно достапни телефонски услуги на фиксна локација за резиденицјални и деловни крајни корисници 57

12. Отповикување на обврски на оператор со значителна пазарна моќ 60

13. Заклучок 63

Графикони

Графикон 1: Национален сообраќај (во минути) кој што транзитира низ мрежата на Македонски Телеком а завршува во домашни фиксни и мобилни оператори 43
Графикон 2: Национален сообраќај кој што танзитира низ мрежата на Македонски Телеком а завршува во мрежи на домашни фиксни оператори 44
Графикон 3: Национален сообраќај (во минути) кој што транзитира низ мрежата на Македонски Телеком а завршува во мрежи на домашни мобилни оператори 45
Графикон 4: Приходи (во денари) од национален сообраќај кој транзитира низ мрежата на Македонски Телеком а завршува во мрежи на домашни фиксни и мобилни оператори................ 45
Графикон 5: Приход (во денари) од национален сообраќај кој транзитира низ мрежата на Македонски Телеком а завршува во мрежи на домашни фиксни оператори 46
Графикон 6: Приход (во денари) од национален сообраќај кој што транзитира низ мрежата на Македонски Телеком а завршува во мрежи на домашни мобилни оператори 47

1. Вовед

Донесувањето на Законот за електронските комуникации ("Службен весник на Република Македонија", бр.13/2005, 14/2007, 55/2007, 98/2008,83/2010, 13/2012, 59/2012, 123/2012 и 23/2013) (во понатамошниот текст ЗЕК) во февруари 2005 претставува иницијален момент за процесот на либерализација на пазарот за електронски комуникации во Република Северна Македонија (во понатамошниот текст РСМ). На 25.02.2014 година донесен е Законот за електронските комуникации, објавен во Службен Весник бр.39/2014, кој е усогласен со регулаторната рамка на Европската Комисија од 2009 година, со кој се уредуваат условите за надзор и користење на јавните електронски комуникациски мрежи и услуги во РСМ.

Согласно Годишната програма за работа, Агенцијата за електронски комуникации (во понатамошен текст АЕК) спроведе трета анализа на пазар 6 - Услуга за транзитирање во јавна фиксна телефонска мрежа.

Овој финален документ ги презентира заклучоците на АЕК од аспект на дефинирање на релевантниот големопродажен пазар за услуга за транзитирање во јавна фиксна телефонска мрежа, анализа на истиот врз основа на податоци и финансиски информации низ критериумите согласно член 77 од ЗЕК, одредување дали наведениот релевантен пазар е конкурентен согласно членовите 80 и 81 од ЗЕК или има оператор/и кој поседува значителна пазарна моќ да дејствува независно од конкурентите и корисниците на истите во однос на цените или понудата, определување на оператор со значителна пазарна моќ на горенаведениот релевантен пазар и определување на обврски на операторот/операторите со значителна пазарна моќ на анализираниот пазар.

После завршувањето на триесет дневната јавна расправа по објавениот Нацрт документ на анализата на веб страната на АЕК, на адресата на АЕК не пристигнаа никакви коментари и забелешки по истиот.

На ден 22.03.2019 година АЕК одржа јавен состанок по јавна расправа на која ги покани сите заинтересирани субјекти да ги искажат своите забелешки, коментари и мислења по нацрт документот на анализата.

2. Правна основа за трета анализа на пазар 6

АЕК согласно ЗЕК во рамките на својот делокруг на работа промовира ефикасна конкуренција во областа на електронските комуникациски мрежи и услуги, заштита на нарушување или ограничување на конкуренцијата во областа на електронските комуникации притоа овозможувајќи во слични околности да нема дискриминација во третманот на операторите на електронски комуникациски мрежи. АЕК исто така го следи развојот на електронските комуникации, зголемување на поволностите на корисниците и ја извршува својата работа транспарентно и на недискриминаторски начин овозможувајќи им на заинтересираните страни да дадат забелешки и коментари во врска со иницијативите, мерките и одлуките на АЕК.

АЕК согласно ЗЕК и подзаконските акти, во соработка со органот надлежен за заштита на конкуренцијата, обезбедува услови за ефикасна конкуренција и со тоа овозможува еднакво делување на операторите на пазарот на електронските комуникации во РСМ.

АЕК анализата на релевантниот пазар 6 - услуга за транзитирање во јавна фикснателефонска мрежа ја прави во согласност со ЗЕК подзаконските акти донесени врз негова основа и Методологијата за анализа на релевантни пазари изготвена од страна на АЕК земајќи ги во предвид основните напатствија од Европската комисија за вршење на анализа на релевантни пазари и утврдување на значителна пазарна моќ согласно ЕК регулаторна рамка за електронски комуникациски мрежи и услуги[1].

3. Цели за спроведување на трета анализа на пазар 6

АЕК на ден 31.07.2013 година го објави финалниот документ за анализа на големопродажниот пазар 6 (согласно Одлуката за релевантни пазари од 23 Септември 2010 и дополнување на Одлуката од 3 Март 2011 год, определени се како пазари 4, 5 и 6)[2] односно заврши со втората анализата на пазарот 6 - Услуга за транзитирање во јавна

---

[1] Commission quidelines on market analysis and the assessment of significant market power under the Community regulatory framework for electronic communications networks and services (OJ of the EC C 165/6 from 11.07.2002)

[2] Линк до Одлуките за релевантни пазари: